

Motion till riksdagen

1988/89:Jo956

av Gunilla André och Bengt Kindbom (båda c)
Miljöfrågor i Skaraborgs län

Ett decentraliserat samhälle kan bäst tillgodose såväl sociala välfärds mål som krav på resurshushållning och god livsmiljö. Skaraborg kan genom sin decentraliserade struktur erbjuda goda livsmiljöer och därmed uppnå positiva effekter för hälsa och välbefinnande.

Miljöpolitikens mål att hushålla med naturresurserna och skydda en frisk och levande natur är särskilt viktig för ett län som Skaraborg med sitt starka beroende av de areella näringarna.

Odlingslandskapet

En viktig naturvårdsfråga för Skaraborgs län är bevarandet av det öppna odlingslandskapet. Åkermarkens och betesmarkens framtida användning är av central betydelse för det öppna landskapet. Den bästa garantin för att behålla ett vackert och omväxlande landskap är att åkermarken brukas och hagarna betas.

Det svenska jordbruket är en resurs med stor livskraft som måste tas tillvara. Vi anser att all brukningsvärd åkermark skall brukas och användas för livsmedelsproduktion, till att producera energiresurser och råvaror till industrin.

Jordbruket kan hjälpa till att lösa miljöproblem i andra delar av samhället. En ökad användning av alternativa grödor skulle kunna ge råvaror som kan ersätta fossila bränslen. En produktion av energigrödor och råvaror till massaindustrin och den kemiska industrin skulle få många positiva effekter på miljön.

Jordbruket måste också ta ansvar för de miljöproblem som näringen bidrar till. Minskad användning av miljöskadliga kemikalier i jordbruket är ett mål i sig. Den statliga jordbrukspolitiken måste främja denna utveckling.

Försurning

Skaraborgs län är drabbat av försurningar. Det sura nedfallet leder till att många växtnäringssämnen lakas ut ur marken. Därmed hotas markens långsiktiga produktionsförmåga. Kalkningsbehovet är stort. Det gäller t ex kalkning av försurade brunnar. Naturvårdsverket har föreslagit att en försöksverksamhet genomförs med kombination av kalknings- och vitaliseringsinsatser samt skogsbruksåtgärder. Vi anser att det är angeläget att dessa åtgärder kommer till stånd. Försöksverksamheten bör med fördel kunna förläggas till Skaraborgs län.

De försurande luftföroreningarna drabbar inte endast mark, vatten, skog, växter och djur utan också människors hälsa och vårt kulturarv. Åtgärder mot försurningen kan inte avstanna förrän luftföroreningarna begränsats till vad naturen tål. Det handlar om våra livsbetingelser, men också om en ekonomisk belastning. Varje år exempelvis beräknas luftföroreningarna innebära en värdeförlust för skogsägarna i södra Sverige med drygt 200 milj.kr.

För att uppnå de nödvändiga utsläppsminskningarna måste hårda utsläppsnormer införas för både industrier och fordon. energiförbrukningen måste minska genom effektivisering och sparande. användningen av alternativa energikällor ökas och transportsystemen förändras.

Miljövänliga energislag

Skaraborgs läns länsstyrelse har i rapporter angett att man betraktar energifrågorna och möjligheten att tillgodogöra sig förnybara energikällor som en betydelsefull näringslivsbefrämjande faktor i länet. Centern anser att energihushållning och energiförsörjning på svenska förnybara energikällor dessutom är grunden för en nödvändig politik som kan ersätta olja, kol och kärnkraft. Inom länet finns betydande tillgångar av bränsleflis, torv och halm som kan användas i fastbränsleanläggningar.

Åkermark i Skaraborgs län som inte behövs för produktion av livsmedel bör utnyttjas för odling av energiskog och energigrödor, bl a som råvara för produktion av alternativa drivmedel, biobränsle m m. En ökad andel odling för energiändamål kan även ur försörjningsberedskap vara av betydelse eftersom åkermarken då kan bevaras för en framtida produktion av livsmedel, vilket i krislägen är av stor betydelse.

Ett första angeläget steg i introduktionen av etanol är uppförande av en fullskaleanläggning. Vi föreslår att etanol producerat på svenska råvaror medges skattebefrielse. En fullskaleanläggning för etanolproduktion bör uppföras i Lidköping.

Vatten

Vatten är nödvändigt för våra möjligheter att överhuvudtaget överleva. Våra sötvattentillgångar är begränsade och dessutom utsatta för föroreningar, t ex försurning, industriutsläpp m m. Vi måste vara mycket rädda om våra sötvattentillgångar. För Skaraborgs del är, förutom grundvattentäkter, Vänern och Vättern stora sötvattentillgångar. Från Vättern hämtar bl a kommunerna Skara, Falköping och Skövde sitt vatten genom Skaraborgs Vattenvårdförbund.

Under det gångna året har frågan om Aspa bruks utsläpp av klorerade ämnen behandlats av konsessionsnämnd och regering. Först efter påtryckningar från bl a centern tillmötesgick regeringen kraven om skärpta utsläppsbegränsningar för bruket.

Det finns anledning att slå vakt om Vänern och Vättern som vattentäkter av riks betydelse. Därför får inte tillstånd ges för utsläpp av hälsovådliga ämnen.

Hemställan

Mot. 1988/89

Jo956

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bevarande av åkermarken.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om försöksverksamhet med åtgärder mot försurning,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om produktion av alternativa energiråvaror,¹]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en fullskalanläggning i Lidköping för produktion av etanol,¹]

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skydd för Vänerns och Vätterns vatten.

Stockholm den 25 januari 1989

Gunilla André (c)

Bengt Kindbom (c)

¹ 1988/89:N476

